

May 2016 subject reports

Dutch B

Overall grade boundaries

Higher level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 16	17 – 33	34 - 45	46 - 59	60 - 70	71 - 84	85 - 100

Standard level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 14	15 – 31	32 - 47	48 - 61	62 - 74	75 - 88	89 - 100

Higher level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 – 6	7 - 12	13 - 17	18 - 21	22 - 26	27 - 30

Reikwijdte en geschiktheid van het geleverde werk

Algemene opmerking: Net als vorige jaren waren een aantal kandidaten duidelijk moedertaalsprekers. Nederlands B is gericht op leerlingen die Nederlands als tweede taal leren. Het IB dringt er dan ook op dat scholen alleen deze leerlingen inschrijven voor dit niveau, ook omdat de evaluatie van dit vak niet afgestemd is op de taalvaardigheden van moedertaalsprekers¹.

¹ Zie voor meer informatie pagina 4 van de Language B-gids

Een grote groep, iets minder dan de helft, leverde uitstekend werk. De overige kandidaten deden het goed tot zeer goed, met een klein aantal negatieve uitschieters. Hoewel deze kandidaten fouten maken tegen de grammatica en syntaxis van het Nederlands, spraken de meesten vloeiend en slaagden ze erin hun opinies uit te drukken, waarbij simpele ideeën meestal geen problemen opleverden. Complexere ideeën leverden meer problemen op, meestal vanwege het feit dat deze kandidaten niet beschikken over de nodige woordenschat. Bijna alle kandidaten gaven blijk goede of zeer goede kennis te hebben van de thema's en onderwerpen die in het beeldmateriaal getoond werden, wat hen zeker hielp bij het geven en verwoorden van hun eigen mening. Meer dan vorige jaren leken sommige kandidaten erg zenuwachtig te zijn, wat leidde tot aarzelingen en herhalingen.

Prestaties van de kandidaten per criterium

Criterium A

De meeste kandidaten scoorden 8 of 9 voor criterium A, sommige kandidaten 7 of 6. Hoewel de meeste kandidaten die 8 of 9 scoorden, beschikten over een uitstekende woordenschat en kennis van de grammatica en syntaxis van het Nederlands, spraken niet alle kandidaten even vloeiend – dit mogelijk omdat ze erg zenuwachtig waren. Ook de intonatie van sommige kandidaten leek hieronder te lijden. Een klein aantal kandidaten sprak te snel, wat hen moeilijk verstaanbaar maakte. De kandidaten die 7 of 6 scoorden, spraken over het algemeen vrij vloeiend, met foutjes tegen het taalgebruik. Vooral fouten tegen het correct gebruik van de bepaalde lidwoorden, het juiste gebruik van het bijvoeglijk naamwoord en de woordvolgorde in bijzinnen en zinnen met inversie werden opgemerkt. Deze fouten stonden echter een goed begrip van wat er gezegd werd, niet in de weg. De intonatie was meestal goed, in sommige gevallen zelfs authentiek, en minder dan vorige jaren gebruikten deze kandidaten Engelse woorden als ze het Nederlandse woord niet kenden. Slechts een klein aantal kandidaten deed het minder goed en was niet in staat samenhangende zinnen te vormen, wat hen moeilijk te begrijpen maakte.

Criterium B

Voor criterium B scoorden de meeste kandidaten 9, een kleinere groep 8 en 7, maar er waren ook een aantal positieve uitschieters die in staat waren een perfect natuurlijke en goedlopende conversatie te houden. Ondanks het feit dat het taalgebruik van de kandidaten die 8 of 7 scoorden zeker niet foutloos was, slaagden de meeste kandidaten erin hun ideeën te verwoorden. Met simpele ideeën had slechts een klein aantal studenten problemen, dit zijn de kandidaten die ook een lagere score behaalden voor criterium A. Meer kandidaten hadden moeilijkheden met meer ingewikkelde thema's en concepten, wat leidde tot onafgewerkte zinnen, herhalingen en pauzes. Het gebruikte beeldmateriaal leek de kandidaten dit jaar meer te stimuleren tot interessante en geëngageerde opinies. Meer dan vorige jaren gaven de meeste kandidaten erg gedetailleerde en samenhangende beschrijvingen van het beeldmateriaal. Dit kwam zeker hun presentatie ten goede.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

Vrij veel kandidaten leken dit jaar erg zenuwachtig te zijn. Dit kan mogelijk verholpen worden door hen meer vertrouwd te maken met het concept van het individuele mondeling. Een proefexamen helpt deze kandidaten mogelijk om zich meer op hun gemak te voelen tijdens het 'echte' examen.

Standard level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 12	13 - 17	18 - 21	22 - 26	27 - 30

Reikwijdte en geschiktheid van het geleverde werk

Sterkere kandidaten, waaronder deze met een beheersing die het moedertaalniveau benadert, haalden een heel hoog niveau. Velen van hen scoorden negen of tien punten voor beide criteria. Deze kandidaten maakten weinig taalfouten, en slaagden erin hun informatie op uitstekende wijze te structureren. Daarnaast hadden deze kandidaten geen enkele moeite met het begrip van de gestelde vragen, waardoor de gesprekken op een open en vlotte manier plaatsvonden.

De meeste andere kandidaten scoorden tussen de 5 en 8 punten voor beide criteria. Net als in voorgaande jaren had een groot deel een redelijk goede beheersing van het gesproken Nederlands, waardoor ze 5 of 6 punten konden behalen voor criterium A. Een klein aantal kandidaten had een matige tot gemiddelde beheersing van de taal en bleef steken op 4 punten. In enkele gevallen was er sprake van een beperkte interactie, bijvoorbeeld omdat de kandidaat de vraag niet begreep of heel veel moeite had met het formuleren van de antwoorden. Veel zwakkere kandidaten wachtten op vragen van de docent, in plaats van een actieve rol te spelen bij het gesprek.

In veel gevallen was het mondeling van een prima kwaliteit. Net als in voorgaande jaren was het mondeling een van de onderdeel waarop kandidaten voor Nederlands B het best presteerden.

Prestaties van de kandidaten per criterium

Criterium A

Veel kandidaten scoorden erg goed voor criterium A. Deze moedertaalsprekers (dan wel leerlingen met een vergelijkbaar niveau) hadden geen enkele moeite om vloeiend en gearticuleerd te spreken. Hun sporadische fouten hadden geen enkele invloed op het verloop van de presentatie of het gesprek. Alleen heel zwakke kandidaten scoorden erg weinig punten op dit onderdeel. Hun enkelvoudige zinnen bevatten veel fouten en in sommige gevallen stond de intonatie een goed begrip van het gesproken Nederlands in de weg. In het algemeen scoorden de kandidaten tussen de 5 en de 8 punten voor criterium A. De kwaliteit van het mondeling was vergelijkbaar met die van voorgaande jaren. De volgende problemen kwamen het vaakst voor:

- woordvolgorde in samengestelde zinnen
- onjuist verbuigen van bijvoeglijke naamwoorden
- onjuist gebruik van bepaalde lidwoorden en voornaamwoorden
- keuze voor Engelse alternatieven als het gesprek vast dreigde te lopen

Criterium B

De scores voor criterium B waren goed. De groep moedertaalsprekers scoorde ook voor dit criterium vaak 9 of 10 punten. Het uitdrukken van complexe gedachten was een peulenschil voor deze leerlingen. Ook verliepen de gesprekken met de docent vaak erg soepel en in veel gevallen zelfs spontaan. Het spreekt voor zichzelf dat deze kandidaten weinig moeite hadden met het begrip van complexe ideeën. Ook veel zwakkere kandidaten slaagden er ondanks hun beperktere woordenschat en grammaticale kennis in om complexe onderwerpen duidelijk uit te leggen. Het is duidelijk dat de meeste kandidaten goed voorbereid waren voor dit examenonderdeel. Zonder uitzondering scoorden de kandidaten meer dan vier punten voor criterium B.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

- Stel stimulerende open vragen die een goede connectie met de leerstof hebben
- Laat kandidaten tijdens het leerjaar deelnemen aan diverse gespreksvormen
- Zorg ervoor dat kandidaten de procedures goed kennen en hun presentatie op tijd eindigen
- Kies foto's die een duidelijke connectie hebben met zowel de optie als de cultuur van het land

Higher level Written Assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 15	16 - 17	18 - 20	21 - 24

Reikwijdte en geschiktheid van het geleverde werk

Met een behoorlijk indrukwekkende variëteit aan literaire werken en een over het algemeen goede keuze van de te gebruiken tekstvorm, was het overgrote deel van het ingezonden werk geschikt voor dit onderdeel. Minder gebruikelijke tekstvormen kunnen een extra gevaar opleveren als de kandidaat niet of onvoldoende op de hoogte is van de genreconventies. In een aantal gevallen was voor een tekstvorm gekozen die in de uiteindelijke tekst onvoldoende kenmerken van dat genre had. Het ingeleverde werk sloot over het algemeen ook goed aan op de literaire werken of aspecten daarvan. De meeste belangstelling bestond voor het dagboekfragment, (informele) brief en nieuwsartikel. Echt verbazingwekkend is dit wellicht niet omdat deze tekstvormen de kandidaat de meeste ruimte voor een persoonlijke invulling geven en omdat de genreconventies redelijk eenvoudig zijn, al moeten deze zeker niet onderschat worden. Opbouw en structuur waren over het algemeen in orde met een veelal correcte alinea-indeling, een logische volgorde, een taalgebruik dat goed paste bij zowel de tekstvorm als ook het gestelde doel en met een behoorlijke variëteit wat betreft de woordenschat en de zinsbouw. Een aantal kandidaten hoort qua niveau van taalbeheersing niet in de language B-cursus thuis. Het is van het grootste belang dat scholen kandidaten geen vakken laten kiezen die onder hun niveau liggen en ze indien nodig inschrijven voor de cursussen Literature of Language and Literature.

Prestaties van de kandidaten per criterium

Criterion A – Rationale en taak

Van alle criteria scoren de kandidaten gemiddeld het minste aantal punten voor dit criterium. Vergeleken met vorig jaar maakten meer kandidaten optimaal gebruik van de geboden ruimte voor de rationale, alhoewel er nog steeds kandidaten waren die tot een derde en soms zelfs meer onder de woordlimiet bleven steken. Kandidaten die met aandacht en zorg de rationale schrijven, die volledig gebruik maken van de woordlimiet, en die als het ware het 'assignment' plannen scoren over het algemeen beter dan degenen die dit alles niet doen. De rationale functioneert als het kader waarbinnen de taak wordt beoordeeld, en wanneer dat kader hiaten of onduidelijkheden vertoont, kan dat consequenties hebben voor de uiteindelijke beoordeling. Het merendeel van de kandidaten was goed tot erg goed op de hoogte van de typische genrekenmerken en schreef een tekst die in verreweg de meeste gevallen ook inderdaad de kenmerken had van de gekozen tekstvorm. Wanneer een kandidaat kiest voor en wat ongebruikelijkere tekstvorm (politie of psychologisch rapport) wordt deze kwestie wat

moeizamer. Het blijkt dan nogal eens dat een kandidaat onvoldoende op de hoogte is van typische genrekenmerken.

criterium B: Organisatie en ontwikkeling

Vergeleken met het eerste criterium was de gemiddelde score voor het tweede criterium wat beter. Dit criterium richt zich op de opbouw, structuur en uitwerking van ideeën. Over het algemeen leveren de kandidaten teksten in die logisch opgebouwd en daarmee goed te volgen zijn. Er is meestal sprake van een correcte alinea-indeling, al moet gezegd worden dat de uitwerking van de kernzin of kernzinnen regelmatig te wensen overlaat. Het is met name dit gebrek aan 'development' dat een kandidaat punten kan kosten. Ook de coherentie van een tekst laat vrij regelmatig te wensen over. Personen en gebeurtenissen worden genoemd zonder eerst goed geïntroduceerd te zijn (de zogenaamde 'in media res'-aanpak), of er wordt in onvoldoende mate gebruik gemaakt van verwijfs- en signaalwoorden, en inleidende of overgangszinnen.

criterium C: Taal

Relatief gezien scoorden de kandidaten op dit onderdeel het beste, alhoewel het natuurlijk duidelijk is dat persoonlijke scores zeer uiteen kunnen lopen gezien de verschillende achtergrond van iedere individuele kandidaat. Het taalgebruik van sommige kandidaten was ontzettend hoog en was zelfs in het LAL-programma indrukwekkend geweest; de score van sommige andere kandidaten liet vaak (erg) te wensen over. In het algemeen was er echter sprake van een goed taalniveau. Het taalgebruik van de leerlingen met een hogere of de hoogste score voor dit criterium toonde afwisseling in de woordenschat door het gebruik van synoniemen om herhalingen te voorkomen, detail (wandelen is niet hetzelfde als lopen) en het gebruik van complexe, meervoudig samengestelde zinnen.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

- De kandidaten dienen te worden aangemoedigd om optimaal gebruik te maken van de gestelde woordlimiet, omdat dit slechts in hun voordeel werkt. De rationale dient in ieder geval tekstvorm en tekstdoel, het publiek en een indicatie van de te gebruiken taal te bevatten. Meer detail is welkom.
- In geval van meer ongebruikelijke tekstvormen zoals de hierboven genoemde politie en psychologische rapporten is het van belang dat een kandidaat onderzoekt wat de precieze genreconventies zijn teneinde deze op een correcte wijze te kunnen toepassen in de taak.
- Oefenen met de structuur van verschillende tekstvormen en daarbij extra aandacht geven aan het gebruik van verwijfs- en signaalwoorden en transities loont beslist de moeite.
- Kritisch kijken naar het eigen taalgebruik en een actieve houding waarbij men niet te snel tevreden is met het resultaat kunnen geen kwaad, sterker nog: het kan punten

opleveren omdat het een tekst kan opleveren met afwisselend taalgebruik qua woordenschat en zinsbouw.

- Alhoewel de artistieke kwaliteit van de ‘assignments’ niet wordt beoordeeld, staat het een kandidaat vrij een tekst naar eigen inzicht vorm te geven mits dat gebeurt binnen het door de tekstvorm bepaalde kader. Het gebruik van beeldmateriaal kan een tekst verlevendigen, het kan zelfs extra duidelijkheid scheppen, maar een kandidaat dient te allen tijde voor ogen te houden dat het gebruik van beeldmateriaal functioneel moet zijn. Het gebruik van beeld alleen maar om het gebruik ervan dient te worden afgeraden.

Standard level Written Assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 7	8 - 11	12 - 14	15 - 17	18 - 20	21 - 24

Reikwijdte en geschiktheid van het geleverde werk

De kwaliteit van de “written assignments” was vergelijkbaar met die van vorig jaar. Verreweg de meeste “written tasks” waren van een goed tot zeer goed niveau. In sommige gevallen leek het er zelf op dat de teksten geschreven waren door moedertaalsprekers. Deze teksten waren van een uitzonderlijke kwaliteit qua zinsbouw en woordenschat. Het is van groot belang dat scholen dit soort kandidaten inschrijven voor een cursus die beter aansluit bij hun niveau. Bij zwakkere kandidaten stond het taalniveau soms een goed begrip van de tekst in de weg. Deze kandidaten hadden moeite met de zinsbouw, de keuze voor bepaalde lidwoorden en de verbuiging van bijvoeglijke naamwoorden.

De kennis van teksttypen was zonder meer goed te nemen. Veel kandidaten waren op de hoogte van de formele kenmerken van de gekozen tekstvorm. Zij slaagden erin het de tekstvorm van hun keuze te reproduceren en maakten gebruik van bijvoorbeeld een aanhef en afsluiting bij brieven. Het gemiddelde niveau was echter goed. De meeste kandidaten waren goed voorbereid op dit examenonderdeel.

Prestaties van de kandidaten per criterium

Criterion A – Rationale en taak

De kwaliteit van de rationale blijft het zwakke punt van het “written assignment”. In veel gevallen waren de rationales nog steeds onvolledig. Er wordt lang niet altijd aan de bronnen gerefereerd en met name zwakkere kandidaten beschrijven wel het publiek, maar niet het doel van hun tekst. Het is belangrijk dat het doel duidelijk beschreven wordt. Ook is het belangrijk dat de

kandidaat refereert aan hoe hij zijn doel denkt te gaan bereiken. Een onvolledige rationale levert een behoorlijke puntenaftrek op. Daarnaast is de rationale de 'handleiding' voor de examinerator en vormt deze het uitgangspunt voor de beoordeling van het "written assignment".

Veel kandidaten slaagden erin de tekstvorm van hun keuze op een succesvolle manier tot stand te brengen. Deze kandidaten maakten op een effectieve manier gebruik van de lay-out en voegden tekeningen, foto's en antwoordvelden toe die een visuele ondersteuning vormden. Zwakkere kandidaten slaagden er vaak niet in de tekstvorm na te bootsen, bijvoorbeeld omdat alinea's in de tekst ontbraken of de woordkeuze te formeel of juist te informeel was voor de gekozen tekstvorm.

Criterion B: Organisatie en ontwikkeling

Net als vorig jaar structureerden de meeste kandidaten hun werk op een goede en effectieve manier. Zoals altijd vormt een goede alinea-indeling een indicatie van een effectief gestructureerde tekst. Inleiding, middenstuk en slot waren in verreweg de meeste gevallen goed te herkennen. Sterkere kandidaten maakten soms op effectieve wijze gebruik van tussenkopjes die de vormgeving nog verder ondersteunden. Verder gebruikten veel sterkere kandidaten signaalwoorden die een goede indicatie gaven voor de tekstverbanden. Opnieuw hadden veel kandidaten goede en originele ideeën. Zwakkere kandidaten noemden die ideeën, sterkere kandidaten ondersteunden ze met voorbeelden, argumenten of uitwerkingen. De meeste kandidaten haalden een goede tot zeer goede score voor criterium B.

Criterion C: Taal

Veel sterkere kandidaten beschikten over een goede woordenschat. Vooral de kandidaten van wie een moedertaalachtergrond verondersteld wordt, scoorden uitstekend op dit criterium. Veel sterkere en zwakkere kandidaten kunnen enkelvoudige zinnen prima formuleren. Sommige sterkere kandidaten weten daarnaast samengestelde zinnen correct te formuleren. Opvallend veel kandidaten hebben moeite om het juiste register voor hun "written assignment" te kiezen. Andere problemen die veel voorkwamen zijn de keuze voor de/het, de verbuiging van het bijvoeglijk naamwoord, incongruentie en interpunctie. Ondanks de genoemde fouten waren de meeste "assignments" goed te begrijpen en scoorden de meeste kandidaten zes of meer punten voor criterium C.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

- Stimuleer leerlingen om het maximale aantal woorden voor de tekst en de rationale te gebruiken.
- Oefen met samengestelde zinnen en stimuleer kandidaten om samengestelde zinnen te gebruiken. Kandidaten die samengestelde zinnen proberen te gebruiken worden beloond.
- Neem de criteria met de kandidaten door, zodat ze een goed begrip krijgen van hoe ze hun puntenaantal kunnen maximaliseren.
- Oefenen met woordenschat blijft een must, niet alleen voor het "written assignment", maar voor alle andere examenonderdelen.

Higher level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 12	13 - 25	26 - 29	30 - 36	37 - 42	43 - 49	50 - 60

Aspecten van het programma en het examen waar kandidaten moeite mee hadden

De meeste kandidaten hadden zoals verwacht weinig moeite met tekst A. Tekst B was eveneens goed te doen voor de meerderheid van de kandidaten. Tekst C – een brief van Vincent van Gogh aan zijn broer Theo uit “Een leven in brieven” was alleen voor de zwakkere kandidaten echt problematisch. Tekst D was een van de moeilijkere teksten uit het examen, hoewel deze tekst voor sterkere kandidaten niet al te veel problemen opleverde. Tekst C en tekst D toonden duidelijk de verschillen tussen sterkere en zwakkere kandidaten aan. Tekst E was moeilijk voor zwakkere kandidaten, maar goed te doen voor kandidaten met een gemiddelde tot goede taalvaardigheid.

Aspecten van het programma en het examen waarop kandidaten goed voorbereid waren

Evenals in voorgaande jaren beschikten de sterkere kandidaten over een ruime woordenschat. Daardoor leverden vragen over synoniemen weinig moeilijkheden op. Ook het vinden van woorden in de tekst was voor de meeste kandidaten een relatief gemakkelijke opgave. Veel kandidaten waren in staat om de belangrijkste informatie uit een alinea te halen, terwijl de kennis over tekstvormen en tekstdoelen eveneens ruim voldoende was.

Sterke en zwakke punten van de kandidaten in de beantwoording van afzonderlijke vragen

Tekst A

De eerste drie vragen vormden geen enkel probleem voor het grootste deel van de kandidaten. Vraag 4 en 5, die dezelfde vaardigheid testten als 2 en 3 (“Vind in alinea 2 de woorden die corresponderen met de onderstaande omschrijvingen”) werden door zwakkere kandidaten wel als moeilijk ervaren. De moeilijkste vraag in tekst A was vraag 7, waar kandidaten moesten bepalen welk woord het best de toon van tekst A beschreef.

Tekst B

Sterke kandidaten hadden weinig moeite met het selecteren van de juiste alinea-titels (vraag 8-10), terwijl zwakkere kandidaten vooral worstelden met vraag 9. Vraag 11 tot en met 14 waren

eveneens goed te doen voor de meeste kandidaten. Zowel sterkere als zwakkere kandidaten hadden weinig moeite met vraag 15 en 16. Het lastigste onderdeel van tekst B waren de open plekken (vraag 17-20), waarbij vooral vraag 18 en 19 (“onheil” en “droefheid”) een goede indicatie vormden voor het onderscheid tussen sterkere en zwakkere kandidaten.

Tekst C

Voor de meeste kandidaten was tekst C goed te doen. Bij de eerste vraag (21 – “Uit welke woorden blijkt dat Vincents mentale toestand het schrijven van de brief bemoeilijkt?”) lazen sommige zwakkere kandidaten over het woord “mentale” heen, waardoor er in veel gevallen een onvolledig antwoord gegeven werd. Veel kandidaten presteerden goed op de waar/onwaar-vragen over deze tekst (vraag 23-25). Vraag 26-29 waar het begin van zin gekoppeld moest worden aan het einde liet eveneens een duidelijk verschil tussen zwakkere en sterkere kandidaten zien. De moeilijkste vraag van dit onderdeel was vraag 32, een meerkeuzevragen over Vincents houding ten aanzien van zijn broer. Leerlingen met een gemiddeld of goed niveau hebben redelijk veel punten gescoord op dit onderdeel.

Tekst D

In tekst D vormden de waar/onwaar-vragen in tegenstelling tot tekst C wel een struikelblok voor kandidaten. Met name vraag 38 en 39 werden door veel kandidaten als lastig ervaren. De andere vragen over deze tekst waren voor sterkere kandidaten goed te doen. Hoewel vraag 40 moeilijk was voor zwakkere kandidaten, slaagden ook zij erin een redelijk puntenaantal te halen voor dit deel van het examen.

Tekst E

Voor veel kandidaten was tekst E goed te doen. Alleen vraag 47 (het afmaken van de zin “Een leerlingen die bepaalt dat hij zich een onderwerp helemaal eigen wil maken...”) en vraag 52 “Noem een voorbeeld waaruit blijkt dat De Vallei aan de subsidie-eisen voldoet.”) waren problematisch. Sterkere kandidaten scoorden relatief veel punten voor dit deel van het examen.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

- Het blijft belangrijk om aandacht te besteden aan de rol van de context bij het bepalen van de betekenis van woorden en uitdrukkingen.
- Laat leerlingen oefenen met het samenvatten van alinea's en het aanvullen van zinnen.
- Laat leerlingen regelmatig de toon/sfeer of de houding van de auteur in de tekst beschrijven.
- Besteed tijd aan het vinden van synoniemen en dergelijke voor woorden in de tekst.
- Benadruk dat het antwoord in de tekst gevonden moet worden. De vragen zijn niet gericht op eigen interpretaties van de kandidaten.

Standard level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 9	10 - 19	20 - 25	26 - 30	31 - 35	36 - 40	41 - 45

Aspecten van het programma en het examen waar kandidaten moeite mee hadden

Op enkele specifieke vragen na hadden de meeste kandidaten weinig moeite met tekst A en B. Tekst C en tekst D waren de twee moeilijkste teksten. Vooral zwakkere kandidaten hadden moeite met tekst D. Open plekken en waar/onwaar vragen vormden evenals in vorige jaren het grootste struikelblok voor met name de zwakkere kandidaten.

Aspecten van het programma en het examen waarop kandidaten goed voorbereid waren

De meeste sterkere kandidaten beschikten over een uitgebreide woordenschat. Zwakkere kandidaten hadden wat meer moeite met het vinden van synoniemen en het selecteren van de juiste zinsgedeelten. Ook het bepalen van teksttypen en tekstdoelen leverde in de meeste gevallen weinig problemen op. Sterke kandidaten presteerden beter op de complexere vragen, zoals waar/onwaar-vragen en vragen die betrekking hadden op grotere tekstgedeelten. Het niveau van de leerlingen was vergelijkbaar met dat in 2015.

Sterke en zwakke punten van de kandidaten in de beantwoording van afzonderlijke vragen

Tekst A

Zwakkere kandidaten hadden moeite met de eerste vraag van het examen. Vrijwel alle kandidaten slaagden erin vraag 3-7 goed te beantwoorden. Vraag 8 en 9 vormden opnieuw een struikelblok voor zwakkere kandidaten. Vraag 10, waar het teksttype van de tekst bepaald moest worden, werd door de meeste kandidaten als makkelijk ervaren. In het algemeen hebben kandidaten redelijk wat punten kunnen behalen op dit onderdeel van het examen.

Tekst B

Sommige zwakkere kandidaten gaven onvolledige antwoorden bij vraag 11 en 12. Vraag 13, waar drie juiste beweringen geselecteerd moesten worden, was goed te doen voor vrijwel alle kandidaten. De synoniemen van vraag 14-17 leverden weinig problemen op voor sterkere kandidaten. Zwakkere kandidaten vonden vraag 14 ("uiteraard") en 16 ("altijd") moeilijk. Van de waar/onwaar vragen leverde met name de rechtvaardiging voor vraag 19 ("Golfidis heeft de

hele vakantie in de Study Space Central gestudeerd”) soms moeilijkheden op. Zowel zwakkere als sterkere kandidaten presteerden redelijk tot goed op dit onderdeel van het examen.

Tekst C

Vraag 21-24 leverden voor vrijwel niemand een probleem op. Met name het invullen van de tabel ging leerlingen goed af. Van de vijf vragen waarbij synoniemen gevonden moesten worden (vraag 24-28) werden 25 en 27 (“uitdrukken” en “daarna” respectievelijk) als moeilijk ervaren. Ook veel sterkere kandidaten worstelden met deze woorden. Van de vragen over de open plekken (29-31) leverde de eerste de meeste problemen op. Tekst C gaf een goed inzicht in het onderscheid tussen sterkere en zwakkere kandidaten.

Tekst D

Voor sommige zwakkere kandidaten leverde tekst D de nodige problemen op. De sterkere kandidaten hadden soms moeite met vraag 32, 35 en 37. In het algemeen scoorden sterkere kandidaten goed op deze tekst. Zij hadden weinig moeite met het bepalen van het tekstdoel en beschikten over voldoende kennis om de inhoud van de alinea's goed samen te kunnen vatten. De gemiddelde en sterkere kandidaten scoorden een behoorlijke hoeveelheid punten voor de vragen die bij tekst D behoorden.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

- Benadruk dat kandidaten de antwoorden in de tekst kunnen vinden.
- Het blijft belangrijk om aandacht te besteden aan de rol van de context bij het bepalen van de betekenis van woorden en uitdrukkingen.
- Laat leerlingen oefenen met het invullen van woorden (open plekken) en laat ze uitleggen wat de keuze voor een bepaald woord doet met de betekenis van de tekst.
- Wijs erop dat kandidaten de antwoorden (met name die van meerkeuzevragen) duidelijk schrijven.
- Blijf teksttypen, tekstdoelen en de gevolgen daarvan voor woordkeuze en opmaak oefenen
- Benadruk dat kandidaten de vragen goed moeten lezen. Als er één voorbeeld gevraagd wordt, maar er worden twee voorbeelden genoemd krijgt de kandidaat geen punt als van de twee antwoorden fout is.

Higher level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 8	9 - 17	18 - 20	21 - 26	27 - 32	33 - 38	39 - 45

Aspecten van het programma en het examen waar kandidaten moeite mee hadden

Vrij veel kandidaten, meer dan in vorige jaren, hadden duidelijke problemen met taalproductie, vaak ook met het formuleren van enkelvoudige zinnen of het vervoegen van werkwoorden in de tegenwoordige en verleden tijd. Ook de kennis van meer specifieke woordenschat, die de kandidaten nodig hebben om de vragen te behandelen, was minder dan vorig jaar. Dit gebrek aan kennis had voor sommige kandidaten ook een negatieve invloed op de criteria die niet specifiek de taal van de kandidaat beoordelen.

Een aantal kandidaten had moeilijkheden met de genrekenmerken van bepaalde tekstsoorten. Vooral het zich aanmeten van een gepast taalgebruik was voor sommige kandidaten duidelijk moeilijk. Een aantal kandidaten gaf geen aandacht aan de opmaak van de tekst.

Aspecten van het programma en het examen waarop kandidaten goed voorbereid waren

Voor deel A waren de meeste taken inhoudelijk sterk en overtuigend, dus de vraagstelling en de daarbij behorende verwachtingen werden door de meeste kandidaten goed begrepen. De meeste kandidaten weten hoe ze een argumenterende tekst moeten schrijven en een boodschap moeten overbrengen, zelfs die kandidaten die problemen hebben met de taal.

Sommige tekstsoorten leken zeer goed gekend door een groot aantal kandidaten: met de genrekenmerken van blogs en brieven waren veel kandidaten duidelijk goed vertrouwd.

Sterke en zwakke punten van de kandidaten in de beantwoording van afzonderlijke vragen

Deel A

Vraag 1

Deze vraag werd door ongeveer een vierde van de kandidaten gekozen. Hoewel niet alle kandidaten erin slaagden om op een duidelijke manier te verwoorden waarom Nederlanders trotser dienen te zijn op hun taal, werd de context van de vraag goed begrepen en beschreven. De genrekenmerken van een 'brief' waren door de meeste kandidaten goed gekend.

Vraag 2

Deze vraag werd door de meeste kandidaten behandeld, vooral door de zwakkere. Bijna alle kandidaten waren goed vertrouwd met de typische feestdagen hoewel sommige beschrijvingen erg oppervlakkig en vaag waren – dit vanwege de taalproblemen van de kandidaten. Hoe een blog te schrijven, leek voor de meeste kandidaten duidelijk te zijn, hoewel een aantal kandidaten moeite had met het schrijven in een persoonlijke stijl.

Vraag 3

Vraag 3 werd door ongeveer een vijfde van de kandidaten gekozen. Inhoudelijk waren deze taken vaak goed onderbouwd, hoewel niet alle teksten de vorm van een 'voorstel' hadden. De specifieke woordenschat bij dit thema leek door de meeste kandidaten goed gekend. Goede voorstellen bevatten onder andere de volgende onderdelen:

- Aanhef
- Formeel taalgebruik
- De woordkeus is gericht op een persoon (u, mijnheer / mevrouw enz.)
- Logische argumenten die uitleggen wat het nut van het voorstel is
- Herkenbare inleiding, middenstuk en slot
- Uitleg waar het idee vandaan komt
- Eventueel een weerlegging van tegenargumenten
- Argumentatieve signaalwoorden die de structuur van de tekst verduidelijken

Vraag 4

Deze vraag werd slechts door een klein aantal kandidaten behandeld. Kandidaten hadden duidelijk moeilijkheden met het begrijpen van de vraag. Ook het opstellen van spelregels in de vorm van een brochure leek een moeilijke opdracht voor deze kandidaten.

Goede brochures bevatten onder andere de volgende onderdelen:

- Mix van formeel en informeel (soms wervend) taalgebruik
- Incidenteel gebruik van de gebiedende wijs
- Informatieve elementen (in dit geval de spelregels)
- Tussenkopjes / kleurgebruik / verschillende lettertypes
- Informatie wordt in blokken aangeboden (kolommen kunnen bijvoorbeeld de structuur van de brochure visueel ondersteunen)

- Eventueel illustraties of opsommingen

Vraag 5

Ongeveer een vierde van de kandidaten koos deze vraag. Hoewel niet alle kandidaten een interview verwerkten in hun artikel, waren de meeste artikelen erg overtuigend. Het thema en genre leken door veel kandidaten erg goed gekend – de beste taken behandelden dit jaar vraag 5.

Goede artikelen bevatten onder andere de volgende onderdelen:

- Mix van formeel en informeel taalgebruik
- Delen van het interview zijn opgenomen in de vorm van citaten of geparafraseerde citaten
- Gebruik van aanhalingstekens om aan te geven welke delen van de presentatie voorbeelden zijn
- Een goede titel, naam van de auteur etc.

Deel B

Vraag 1

Deze vraag (en de verwachtingen van de vraag) leek voor een redelijk grote groep inhoudelijk problematisch. Verschillende teksten weken inhoudelijk te ver af van de vraagstelling. De antwoorden hadden ook vaak weinig structuur en samenhang. Door sommige kandidaten werd ook gekozen voor een tekstsoort die weinig paste bij de vraagstelling, wat het beantwoorden ervan nog verder bemoeilijkte. Vrij veel kandidaten beschikten ook niet over de nodige woordenschat om de vraag in detail te behandelen.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

Inhoud en genre zijn elementen waarvoor de meeste kandidaten redelijk goed tot heel goed voorbereid zijn. De meeste kandidaten zijn echter beduidend minder sterk voor wat betreft taalproductie. Hier dient aan gewerkt te worden – misschien niet in klasverband, maar sommige kandidaten dienen duidelijk aangezet te worden om aan hun taalkennis te werken.

Standard level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 9	10 - 12	13 - 16	17 - 19	20 - 23	24 - 25

Aspecten van het programma en het examen waar kandidaten moeite mee hadden

Het taalgebruik van veel kandidaten was beduidend minder goed dan in vorige jaren, en dit geldt ook voor de moedertaalsprekers die vaak onvoldoende kennis hebben van de Nederlandse spelling. Sommige kandidaten worstelden met het verwoorden van hun ideeën en hadden grote moeite met het overbrengen van een duidelijke boodschap – zelfs het vormen van een enkelvoudige zin leek moeilijk voor sommige kandidaten. Daarbij komt dat deze kandidaten niet in staat zijn om in een bepaalde stijl of toon te schrijven wat betekent dat ze lager scoren voor alle criteria. Meer dan in vorige jaren gebruikten kandidaten ook Engelse woorden in hun teksten omdat ze enkel een basiskennis hebben van de Nederlandse woordenschat.

Aspecten van het programma en het examen waarop kandidaten goed voorbereid waren

De genrekenmerken van verschillende tekstsoorten leken goed gekend te zijn door de kandidaten, ook voor wat betreft de opmaak en presentatie van de tekst (bv. brochure en blog). Daarbij hielden de meeste kandidaten ook rekening met het publiek waarvoor ze schreven.

De inhoud van de teksten was meestal overtuigend en gaf aan dat kandidaten in staat zijn om het in klas bestudeerde materiaal op een interessante manier te hergebruiken in een nieuwe context.

Sterke en zwakke punten van de kandidaten in de beantwoording van afzonderlijke vragen

Vraag 1

Deze vraag werd door ongeveer een vijfde van de kandidaten beantwoord. De genrekenmerken van een presentatie leken door veel kandidaten goed gekend. Inhoudelijk waren er een aantal erg sterke teksten, sommige kandidaten echter hielden het op een beschrijving van de eigen cultuur zonder die te betrekken bij de specifieke vraagstelling.

Vraag 2

Deze vraag werd door ongeveer een zesde van de kandidaten gekozen. De meeste kandidaten leken erg goed vertrouwd te zijn met het schrijven van een blog en richtten hun tekst duidelijk op leeftijdgenoten. Inhoudelijk waren deze teksten niet altijd even sterk, de modebeschrijvingen waren vaak erg vaag of gewoon simpele opsommingen van kledingstukken.

Vraag 3

Deze vraag was ook redelijk populair bij de kandidaten – ongeveer een vierde behandelde ze. Qua opmaak en voorstelling waren de antwoorden overtuigend. Het gekozen taalgebruik was niet altijd even gepast – veel kandidaten hadden problemen met het gebruik van de persoonlijke voornaamwoorden 'jij' en 'u'. Inhoudelijk waren een aantal teksten erg interessant en gaven ze duidelijk aan dat de kandidaten op de hoogte te zijn van de specifieke problemen van jongeren. De zwakkere kandidaten die deze vraag kozen probeerden door het gebruik van tekeningen en cartoons hun boodschap over te brengen.

Vraag 4

Vraag 4 werd door de meeste kandidaten behandeld, ook door veel zwakkere kandidaten. De meerderheid van de kandidaten waren duidelijk vertrouwd met de typische kenmerken van een brief. De beste taken werden geschreven als antwoord op deze vraag, hoewel de zwakkere kandidaten vaak erg oppervlakkige en inhoudelijk weinig overtuigende teksten produceerden.

Vraag 5

Vraag 5 werd door ongeveer een vierde van de kandidaten behandeld. Hoewel kandidaten duidelijk vertrouwd zijn met het thema van sociale media, leidde dit niet altijd tot teksten die de vraagstelling beantwoordden: verschillende kandidaten gaven geen richtlijnen in hun tekst, maar hielden het op een meer algemeen artikel over sociale media voor een schoolkrant. De teksten waren wel duidelijk gericht aan leeftijdgenoten.

Aanbevelingen en richtlijnen voor leerkrachten van toekomstige kandidaten

Dit jaar was er een achteruitgang merkbaar in de taalkennis van de kandidaten. Zowel de sterkere als de zwakkere kandidaten hadden duidelijk meer problemen met de geschreven taal dan in vorige jaren. Het is belangrijk dat hieraan in de toekomst gewerkt wordt, vooral voor de kandidaten met ernstige taalproblemen. Ook al zijn ze goed vertrouwd met de leerstof, kunnen ze hun potentieel niet waarmaken als ze niet in staat zijn om zich voldoende uit te drukken.